

Az Alkotmányjog 1. tárgy tananyaga és vizsgaanyaga
Jogász szak levelező tagozat
2016/17. tanév

KIJELÖLT TANKÖNYVI RÉSZEK ÉS JOGI DOKUMENTUMOK

A. Előadáson elhangzottak

B. Tankönyvi részek

Kukorelli István (szerk.): Alkotmánytan I. (Budapest, Osiris, 2007) 1. fejezet, 3-5. fejezet, 6.1-6.2. fejezet, 7-8. fejezet

(Felhívjuk figyelmüket, hogy a tankönyv legutóbbi kiadása óta több, a tankönyvben feldolgozott jogszabály megváltozott, tehát a tankönyv egyes részei nem a hatályos joganyagra épülnek.)

C. Jogszabályok (2017. április 1-jén hatályos időállapot)

- Magyarország Alaptörvénye A)-K) cikk; Q)-T) cikk; XIV. cikk; XXIII. cikk; XXVII. cikk; XXIX. cikk; 1. cikk (2) bek. a), b), d) pont; 2. cikk (1) bek.; 8. cikk; 9. cikk (4) bek. a) pont; 15. cikk (3)-(4) bek.; 16. cikk (2) bek.; 17. cikk (4) bek.; 18. cikk (3) bek.; 23. cikk (4) bek.; 25. cikk (3) bek.; 31. cikk (2) bek.; 32. cikk (1) bekezdés a) pontja; 32. cikk (2)-(3) bek.; 35. cikk (1) bek.; 41. cikk (5) bek.
- a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 2. §, 4. §, 5. § (1), (2)-(4) bek., 7. § (1)-(3) bek., 8. §, 9. §, 10. § (1) bek., 12. § (1)-(2) bek., 13. § (1) bek., 14. §, 23. §, 24. § (1)-(3) bek., 25. § (1) bek., 26. § (1), (3)-(4) bek.,
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 1. §, 50. §, 53. § (1) bek., 54. §, 148. § (3)-(6) bek.
- a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról 2013. évi CCXXXVIII. törvény 2. § (1) bek., 3. § (1)-(2) bek., 5. §, 9. § (1) bek., 10. § (1)-(2) bek., 11. §, 14-15. §, 20. §, 26. §, 31-34. §, 35. § (1) bek., 36. § (2) bek., 39. § (1) bek., 40. § (1) bek., 41. § (1) bek., 53-54. §, 59-60. §, 67. § (1) bek.
- az Európai Parlament és a Tanács 211/2011/EU Rendelete (2011. február 16.) az európai polgári kezdeményezésről 2. cikk
- az országgyűlési képviselők választásáról szóló 2011. évi CCIII. törvény 2-3. §, 5. §, 6. §, 7. §, 8. § (1) bek., 9. § (1)-(2) bek., 11-13. §, 14. § (1) bek., 18. §,
- a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 2010. évi L. törvény 1. §, 6. §, 9/A. §, 12-14. §, 15. § (1)-(2) bek., 17. § (1)-(2) bek., 19. § (1) bek.,
- az Európai Parlament tagjainak választásáról szóló 2003. évi CXIII. törvény 2. §, 2/A. §, 5. § (2) bek., 7. §, 8. § (1)-(2) bek.,
- a magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény 1. §, 3-5/A. §, 8-9. §, 23. §

- a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény 1. § (1) bekezdés a)-c) pont,
- a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény 1. § (3) bek., 2. § a), b) és f) pont, 32. § (1), (3)-(4) bek., 51. §,
- a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény 2. § c)-e) pont, 6. § (1) bek., 10. §, 12. § (1)-(2) bek.; 17. §, 19. §, 22. §, 45. § (1) bek.
- a külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. törvény 1. §
- az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 33. §

D. Alkotmánybírósági határozatok

- 60/1992. (XI. 17.) AB határozat (pseudeonorma)
- 29/2001. (VI. 29.) AB határozat (visszaható hatályú jogalkotás)
- 28/1992. (IV. 30.) AB határozat (kellő felkészülési idő)
- 52/1997. (X. 14.) AB határozat (képviselési és közvetlen hatalomgyakorlás viszonya)
- 52/2001. (XI. 29.) AB határozat (népszavazási kérdés egyértelműsége)
- 45/2005. (XII. 14.) AB határozat (nemzetiségi identitásválasztás szabadsága és korlátai)

II. SZÁMONKÉRT TÉMAKÖRÖK

Az írásbeli, illetve a szóbeli vizsgakérdések az alább felsorolt témakörökben kérik számon az előadáson elhangzottakat, valamint a fentebb megjelölt tankönyvi részeket és jogi dokumentumokat.

1. Az alkotmány fogalma, az alkotmányosság követelményei
2. Az alkotmány stabilitása, az alkotmánymódosítások technikája
3. Az Alaptörvény megalkotása, módosítása
4. A jogforrás fogalma, jogforrások az Alaptörvényben, a jogforrási hierarchia
5. A törvény (törvényhozási tárgykörök, minősített többségű törvényalkotás – sarkalatos törvények)
6. Törvény és rendelet viszonya
7. A kormányrendelet, a miniszterelnöki és a miniszteri rendelet
8. Az MNB elnökének a rendelete
9. Az önálló szabályozó szerv vezetőjének a rendelete
10. Az önkormányzati rendelet
11. A közjogi szervezetszabályozó eszközök. Egyéb normatív aktusok. A pseudeonorma
12. A nemzetközi szerződések belső jogforrássá válása
13. A jogszabályok érvényessége
14. Az eredeti és a származékos jogalkotói hatáskör. A jogalkotási felhatalmazás
15. A jogszabályok személyi és területi hatálya
16. A jogszabályok időbeli hatálya (visszamenőleges hatályú jogalkotás, kellő felkészülési idő)
17. A normavilágosság követelménye
18. Az alkotmány uniós csatlakozással összefüggő módosítása. Az EU-csatlakozási klauzula

19. A belső és az uniós jog viszonya
20. Az unitárius és föderális állam, az államterület, az állam felségjelvényei
21. A nemzetiség fogalma, elismert nemzetiségek, a nemzetiséggé válás közjogi útja
22. Nemzetiségi jogok az Alaptörvényben. A nemzetiségi önkormányzatok fajtái és létrejöttük szabályai
23. A népszavazás, népi kezdeményezés és népi vétó fogalma, fajtái
24. Az országos népszavazás tárgykörei. A hitelesítés feltételei
25. Az országos népszavazás jogalapja és kötőereje
26. A helyi népszavazás (kezdeményezők, tárgykörök, joghatás)
27. A választójog általánossága és egyenlősége
28. A szavazás közvetlensége és titkossága
29. Választójogosultság az országgyűlési, a helyi önkormányzati, a nemzetiségi, valamint az európai parlamenti választásokon
30. Az országgyűlési választási rendszer
31. A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választása
32. Az európai parlamenti választás szabályai
33. Kedvezményes nemzetiségi mandátum a parlamenti, valamint a helyi önkormányzati választásokon
34. Állampolgársági alapelvek. Az alkalmazandó jog. Státuszjogok az Alaptörvényben
35. Az állampolgárság keletkezésének, megszerzésének és megszűnésének történeti jogcímei
36. Az állampolgárság keletkezése. Honosítás, visszahonosítás, nyilatkozattétel
37. Lemondás, az állampolgárság visszavonása
38. A hazatérés jogának tartalma, az úti okmány
39. A szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek
40. A letelepedett, a menekült, az oltalmazott, a menedékes és a hontalan jogállása

Budapest, 2017. április 18.

Chronowski Nóra
tanszékvezető egyetemi docens